

TAYS Uudistaminen
 Kelloportinkatu 1,
 33100 TAMPERE
 /co Aihio Arkkitehdit Oy
 Satakunnankatu 18 A,
 33210 TAMPERE

VASTINE 1/4

07.12.2021

LAUSUNTO: Lääkärintie 10, Viheralueet ja hulevedet -lausunto 12.11.2021

Vastine koskee 12.11.2021 ympäristösuunnittelija Jyrki Lehtimäen antamaa lausuntoa.

"Lausuntotieto; Ei puollettu

Lausuntoteksti; Poikkeamisen mahdollistama rakentaminen aiheuttaisi niin suuret vaikutukset, ettei asiaa voi ratkaista poikkeamisluvalla. Asia tulee tutkia asemakaavamuutoksella."

Vastine:

PSHP:n omistaman kiinteistön 837-132-881-49, tontin pääkäyttötarkoitukseksi on määrätty;

"YSO Sairaala- ja opetustoimintaa palvelevien rakennusten korttelialue."

Sekä istutettavaksi määrätyn alueen osalle;

"i-11 Istutettava alueen osa. Alueella on säilytettävä olemassa olevaa puustoa mahdollisuuksien mukaan ja sitä on täydennettävä uusilla istutuksilla ympäristöön soveltuvalla tavalla."

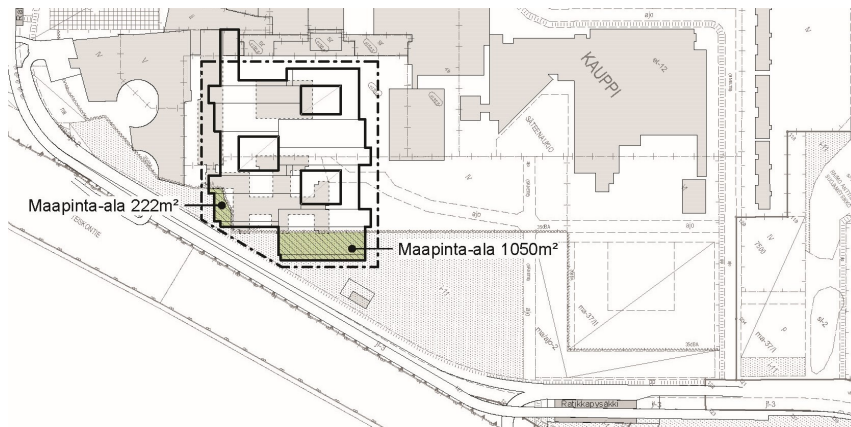
Tampereen yliopistosairaala-alueen uudistamisen volyymin toteutumisen mahdollisimman optimaalisena on mahdollista vain osoitetulle alueelle, koska se on ainoa paikka alueella, jonne ensiavun, tehohoidon, leikkaussalien ja vuodeosastojen sijoitus saadaan ratkottua siten, että sairaalatoiminnan ja potilasturvallisuuden kannalta kriittiset yhteys tarpeet saadaan ratkottua ja välimatkat jo rakennettuun ympäristöön pidettyä tehokkaina. Lisäksi muun sairaalan toimintojen on oltava käytössä laajennuksen rakentamisen aikana, tämä sijoittelu mahdollistaa sairaalatoiminnan turvallisen toiminnan rakentamisen aikana.

Viheralueet ja hulevedet -lausunnossa ei ole yksilöity, eikä ole esitetty mitään, mitä vaikutuksia tulisi ottaa huomioon, tai että miksi vaikutukset ovat niin suuret, ettei asiaa voisi ratkaista poikkeamisluvalla, tai miksi asia pitäisi ratkaista asemakaavamuutoksella, siksi **lausuntoa ei tule ottaa käsittelyssä huomioon.**

Edellä olevan lisäksi kuitenkin voidaan todeta, että TAYS Uudistamishankkeen sairaalatoimintojen tarvittavat osat työntyvät vain vähäisiltä osin (222 m² ja 1 050 m²) istutettavaksi määrätylle alueen osalle, että **poikettavat alat ovat niin vähäisiä, että tarvetta asemakaavamuutokselle ei ole.** Istutettavaksi määrätylle alueen avoimille osille voidaan rakentamisvaiheessa istuttaa poistettavien puiden (6 kpl lehtipuita + 5 kpl nuoria kuusia) tilalle lisää uusia puita.

Kuva. Ilmakuva poikettavista alueista ja istutusalueen osista.

Kuva. Karttaote poikettavista istutusalueen osista.

Kuva. Maapinta-ala 222 m2.

Kuva. Maapinta-ala 1 050 m2.

Asianajotoimisto Project Law Oy / Asianajaja Matias Forss:n laatimassa; "Oikeudellinen selvitys poikkeamisluvan myöntämisen edellytyksistä" -lausunnossa todetaan, että; "**Ympäristö- tai muulla vaikutuksella tarkoitetaan tässä yhteydessä päästöjä tai liikenteen lisääntymistä tai muuta vastaavaa ympäristölle aiheutuvaa haittaa. Suunnitellun rakentamisen vaikutuksina voidaan pitää mahdollista asemakaavan sallittua korkeamman rakentamisen aiheuttamaa ympäristön varjostamista tai näkymien peittämistä. Suunniteltujen rakennusten sijainti vastaavan korkeisen B-rakennuksen vieressä tarkoittaisi kuitenkin, ettei tilanne näiden tekijöiden suhteen muutu olennaisesti. Tällöin poikkeamisen myöntämisestä ei seuraa merkittäviä muutoksia ympäristössä tai vaikutuksia muiden maanomistajien alueella.**" Lausunto on liitetty lupapisteeseen, poikkeamislupa-aineistoon.

Akuutin 24/7 toimivan nk. kuuman sairaalan yhteyteen tehtävät, tarpeen asettamat vuodeosastot ovat reunaehto sille, että kuuman sairaalan toiminta voidaan käynnistää ensivaiheessa. Sairaalan uudistamiselle ei ole tontilla muuta realistista sijoitusvaihtoehtoa. Terveystieteiden huoltovarmuuden turvaamiseksi v. 2029, on ehdottoman tärkeää saada poikkeamislupa tälle kokonaisuudelle. Asia perusteluineen käytiin laajasti läpi Tampereen kaupungin, Pirkanmaan maakuntamuseon sekä Pirkanmaan ELY-keskuksen kanssa useammassa kokouksessa vuoden 2021 aikana. PSHP osoitti selvästi tässä keskustelussa, että muuta sairaalatoiminnan kannalta mahdollista sijoituspaikkaa rakennusmassoille ei ole.

PSHP:n ja arkkitehtiryhmä ManU:n puolesta

Kalevi Näkki, arkkitehti SAFA,

Fise YKS 252, kaavan laatija

Fise ARK 756, pää- ja arkkitehtisuunnittelija, poikkeuksellisen vaativat uudis- ja korjauskohteet
p. 0400 – 836 234

TAYS Uudistaminen
Kelloportinkatu 1,
33100 TAMPERE
/co Aihio Arkkitehdit Oy
Satakunnankatu 18 A,
33210 TAMPERE

VASTINE 2/4

07.12.2021

LAUSUNTO: Lääkärintie 10, Pirkanmaan maakuntamuseon lausunto 23.11.2021

Vastine koskee 23.11.2021 päivätyä Pirkanmaan maakuntamuseon antamaa lausuntoa.

"Pirkanmaan maakuntamuseolta pyydetään lausuntoa otsikossa mainitusta hankkeesta. Asia koskee ensi sijassa TAYS:n kantasairaalan B-rakennusta (Veijo Martikainen ja Erkki Helamaa, 1962). Maakuntamuseo on antanut lokakuussa 2021 lausunnon (diar. 586/2021) saman poikkeamislupa-asian 28.9.2021 toimitetusta aineistosta. Kyseisessä lausunnossa Pirkanmaan maakuntamuseo totesi seuraavaa:

TAYS:n alueen rakennussuojelukysymykset on ratkaistu vuonna 2015 hyväksytyssä asemakaavassa. Kaavaa varten on laadittu TAYS:n alueen rakennetun ympäristön inventointi vuonna 2008. Inventoinnin mukaan B-rakennuksen 13-kerroksinen potilastorni hallitsee ympäristönsä rakennuskantaa. Korkean runkomuodon vuoksi se on sairaalan symboli ja maamerkki. Rakennuksella on todettu olevan arkkitehtonista, sosiaalihistoriallista ja maisemallista arvoa, ja se on arvotettu inventoinnin korkeimpaan luokkaan. B-siipi edustaa hyvin kantasairaalan siipirakennusten arkkitehtuurin alkuperäistä muotokieltä ja rakennustapaa. Sen runkomuoto, tilajäsennys, ulkoasu, ulkoasun materiaalit ja julkisivujen aukotus on ovat inventoinnin mukaan säilyneet hyvin. Asemakaavassa B-rakennus on suojeltu merkinnällä sr, suojeltava rakennus, sekä sitä täydentävällä yleismääräyksellä. "B-rakennusosan suojelumerkinnällä tarkoitetaan rakennustaiteellisesti arvokasta ja kaupunkikuvan ja kaupunkimaiseman säilymistä kannalta tärkeää rakennusosaa, jota ei saa purkaa. Rakennuksessa suoritettavilla korjaus- ja muutostöillä ei saa turmella rakennuksen katu- ja pihasivujen rakennustaiteellisia arvoja, eikä rakennusmassan maisemallista säilymistä kaupunkikuvassa. Rakennusten julkisivuja voidaan korjata siten, että rakennuksen asema historiallisena arkkitehtuurin sommitelmana säilyy osana uudisrakentamisen kokonaisuutta." Lisäksi yleismääräyksessä mainittua rakennuksen maisemallisen aseman säilyttämistä tukevat asemakaavassa B-siiven ympärille määritellyt, sitä selkeästi matalammat rakennuksen vesikaton ylimmän kohdan korkeusasemat sekä kerroskorkeudet.

Pirkanmaan maakunnallisesti arvokkaiden rakennettujen kulttuuriympäristöjen inventointi on päätetty vuonna 2016 (Pirkanmaan maakunnallisesti arvokkaat rakennetut kulttuuriympäristöt, Pirkanmaan liitto 2016). Tässä TAYS:n alueen asemakaavan hyväksymisen jälkeen valmistuneessa selvityksessä todettiin, että TAYS:n alueella sijaitsee Kantasairaala, voimalaitos ja asuinrakennukset -niminen maakunnallisesti arvokas rakennettu kulttuuriympäristö. Arvoalueen rakennuskulttuurin ydinalueiksi on tunnistettu kantasairaalan potilasvuodeosastotorni (B-siipi), kantasairaalan päärakennus (A), kantasairaalan lastensairaala (C), kantasairaalan hallintosiipi (D), kantasairaalan huolto-osa (H), voimalaitos (G) ja piippu, asuinkerrostalot (Y, Z1, Z2, Z3, Z4, Z5), sisääntuloaukio veistoksineen sekä sisääntulon viheralueet ja P-osaa ympäröivä viheralue. Näistä ainoastaan rakennus B ja osa rakennuksesta A on suojeltu nykyisessä asemakaavassa. Osa ydinalueiksi tunnistetuissa kohteista on jo purettu tai muutettu niin, että alueen arvot ovat heikentyneet. Arvoalue on huomioitu suunnittelumääräyksellä Pirkanmaan maakuntakaava 2040:ssä, joka on hyväksytty vuonna 2017. Vuonna 2020 voimaan tulleessa Tampereen kantakaupungin yleiskaava 2040:ssä TAYS:n maakunnallisesti arvokasta rakennettua kulttuuriympäristöä koskee seuraava kaavamääräys: "Maisemallisesti ja kaupunkikuvallisesti huomioitava rakennettu kulttuuriympäristö tai kohde. Aikakautensa edustava alue, alueen osa tai kohde, jossa rakennuskanta ja/tai korttelirakenne ympäristöineen on säilynyt. Aluetta ja kohdetta koskevissa toimenpiteissä, tarkemmassa suunnittelussa tai kaavojen ajanmukaisuutta arvioitaessa on otettava huomioon rakennetun ympäristön kokonaisuus, ominaispiirteet ja identiteetti." Alueella on suojelumerkintä myös valtuustokaudella 2017-21 valmistellussa kantakaupungin yleiskaavassa, joka ei ole vielä saanut lainvoimaa. Pirkanmaan maakuntamuseo toteaa, että ylemmät kaavatasot huomioiden nykyinen asemakaava suojaa TAYS:n alueen kulttuurihistoriallisia arvoja vain osittain.

Pirkanmaan maakuntamuseon lausunto koskee suunnitelmaversiota 0+6+0+6. Sitä koskevan poikkeamislupahakemuksen tavoitteena olisi rakentaa suojellun B-siiven kaakkoispuolelle voimakkaasti uutta rakennusmassaa. Nelikerroksisesta uudisrakennusosasta nousisi kaksi massiivista suorakaiteen muotoista tornia, jotka ylittäisivät nykyisessä asemakaavassa määritellyn vesikatton enimmäiskorkeuden 26 ja 30 metrillä. Muutoksen jälkeen B-osa olisi vielä tunnistettavissa Teiskontieltä lounaasta ja kaakosta saavuttaessa avautuvissa katunäkymissä. Kaukomaisemasakin B-osasta näkyisi kaupunginpuoleinen osa. Korkeat uudisosat kuitenkin peittäisivät B:n laajalti kaakosta katsottuna, eivätkä tältä osin noudata voimassa olevaa asemakaavaa ja sen suojelumääräyksiä ja kaupunkikuvallisia tavoitteita.

Pirkanmaan maakuntamuseo toteaa, että uudisrakennussuunnitelma on kehittynyt suunnittelu- ja neuvotteluprosessin myötä myönteiseen suuntaan. TAYS:n alkuperäiselle rakennuskannalle tyyppillisiä ovat laadukkaat ja juhlavat, julkisivuiltaan valkeat ja selkeästi jäsennellyt, pitkät, suorakaiteen muotoiset rakennusmassat, jotka yhdistyvät toisiinsa suorakulmaisessa koordinaatistossa. Uudisrakennussuunnitelmien mittakaava, erityisesti rakennusten syvyys, poikkeaa näistä periaatteista, mutta suunnitelmassa on myös ajattomia viittauksia TAYS:n alueen alkuperäisen arkkitehtuurin ominaispiirteisiin. 0+6+0+6 -suunnitelma jättää myös B-osan ympärille väljyyttä, joka mahdollistaa rakennuksen tunnistamisen omaksi, itsenäiseksi kokonaisuudekseen. Suunnitelma poikkeaa kuitenkin nykyisen asemakaavan suojelumääräyksestä heikentämällä rakennuksen kaupunkikuvallista asemaa merkittävästi kaavan ohjaamaan rakentamiseen nähden. Uudet, korkeat rakennusmassat ylittävät kuudella kerroksella asemakaavassa mahdollistetun rakentamisen enimmäiskorkeuden ja peittävät suoraan Teiskontieltä katsottuna enemmän kuin puolet B-tornista. B-osan suojelumääräyksessä tuodaan esiin erityisesti rakennuksen julkisivujen ja kaupunkikuvallisen roolin arvot, ja rakennuksen näkyminen TAYS:n alueen merkittävimpänä ja tunnistettavimpana julkisivuna on kaavan rakennussuojeluun liittyvän ohjauksen keskeisimpiä tavoitteita. Kaavaratkaisussa B-osan näkyminen on päätetty turvata koko Teiskontien puoleisen julkisivun osalta rajaamalla sen lähialueen uudisrakentamisen korkeutta. Huomioiden TAYS:n alueen rakennusperinnön maakunnallisen arvostatuksen, asemakaava kokonaisuudessaan suojaaa alueen kulttuuriympäristöarvoja niukasti, vain kaikkein keskeisimpiin rakennuksiin A ja B keskittyen, mikä korostaa näihin rakennuksiin kohdistuvien toimien merkitystä Pirkanmaan rakennetun kulttuuriympäristön säilyttämisessä.

Pirkanmaan maakuntamuseo toteaa, että poikkeamislupahakemuksen kohteena olevilla suunnitelmilla on merkittäviä vaikutuksia B-rakennuksen suojeltuun kaupunkikuvalliseen asemaan. mikäli sairaalakokonaisuuden kehittämistä tutkitaan tulevaisuudessa asemakaavaprosessin yhteydessä, on varmistettava vähintään A-osan ja B-tornin arvojen säilyminen edelleen. Nyt esitettyä suunnitelmaa on mahdollista käyttää jatkosuunnittelun pohjana.

Pirkanmaan maakuntamuseolle on nyt toimitettu uusi, 4.10.2021 päivätty suunnitelma 3+6+3+6. Tässä suunnitelmassa B-rakennuksen eteen Teiskontien suunnasta rakennettaisiin enimmillään 8- ja 11-kerroksiset uudisrakennukset. Uudisrakennusten kerroskorkeus on suurempi kuin vanhassa B-rakennuksessa, joten kerrosluvut eivät ole keskenään vertailtavissa. Kyseinen vaihtoehto peittää B-rakennuksen kaakosta käytännössä kokonaan. 3+6+3+6 -vaihtoehdossa B-rakennus ei enää näy pitkältä sivultaan kaupunkikuvassa omana, tunnistettavana rakennuksenaan, mikä on voimassa olevan asemakaavaratkaisun tavoite. 3+6+3+6 -vaihtoehdossa uudisrakennusten vesikatton korkeimmat kohdat ylittävät asemakaavan salliman korkeuden 12-35 metrillä. Pirkanmaan maakuntamuseo pitää tätä vaihtoehtoa kulttuuriympäristön arvojen kannalta ongelmallisena. Pirkanmaan maakuntamuseo toistaa aiemmassa lausunnossaan esille tuomansa ja lisää, että 3+6+3+6 -vaihtoehdossa kaupunkikuvallinen vaikutus on huomattavasti laajempi kuin 0+6+0+6 -vaihtoehdossa ja kaavan tavoitetta B-rakennuksen tunnistettavuudesta ja näkyvyydestä kaakoon ei saavuteta lainkaan. Pirkanmaan maakuntamuseo toteaa, että esitetty 3+6+3+6 -vaihtoehto vaikeuttaa ratkaisevasti voimassa olevassa asemakaavassa ilmaistujen rakennetun ympäristön suojelemista koskevien tavoitteiden saavuttamista. Maakuntamuseo katsoo, että poikkeamislupaperusteet eivät rakennetun ympäristön suojelun osalta täyty.

Lupapäätös valitustietoineen pyydetään toimittamaan Pirkanmaan maakuntamuseoon.”

Vastine:

PSHP:n omistaman kiinteistön 837-132-881-49, tontin pääkäyttötarkoitukseksi on määrätty;

"YSO Sairaala- ja opetustoimintaa palvelevien rakennusten korttelialue."

Tampereen yliopistosairaala-alueen uudistamisen volyymin toteutuminen mahdollisimman optimaalisena on mahdollista vain osoitetulle alueelle, koska se on ainoa paikka alueella, jonne ensiavun, tehohoidon, leikkaussalien ja vuodeosastojen sijoitus saadaan ratkottua siten, että sairaalatoiminnan ja potilasturvallisuuden kannalta kriittiset yhteydet saadaan ratkottua ja välimatkat jo rakennettuun ympäristöön pidettyä tehokkaina. Lisäksi muun sairaalan toimintojen on oltava käytössä laajennuksen rakentamisen aikana, tämä sijoittelu mahdollistaa sairaalatoiminnan turvallisen toiminnan rakentamisen aikana.

Alueen asemakaava 8311 on suhteellisen uusi (09/2014). Asemakaavan yleismääräyksissä on tarkennettu A- ja B-rakennusten suojelusta seuraavaa;

"Rakennusten suojelu

A-rakennusosan suojelumerkinnällä tarkoitetaan rakennustaiteellisesti arvokasta rakennusosaa, jota ei saa purkaa. Rakennuksessa suoritettavilla korjaus- ja muutostöillä ei saa turmella rakennuksen kiinteän sisustuksen rakennustaiteellisia arvoja.

B-rakennusosan suojelumerkinnällä tarkoitetaan rakennustaiteellisesti arvokasta ja kaupunkikuvan ja kaupunkimaiseman säilymistä kannalta tärkeää rakennusosaa, jota ei saa purkaa. Rakennuksessa suoritettavilla korjaus- ja muutostöillä ei saa turmella rakennuksen katu- ja pihasisuvien rakennustaiteellisia arvoja, eikä rakennusmassan maisemallista säilymistä kaupunkikuvassa. Rakennusten julkisivuja voidaan korjata siten, että rakennuksen asema historiallisena arkkitehtuurin sommitelmana säilyy osana uudisrakentamisen kokonaisuutta."

Kantakaupungin yleiskaavassa 2040 (01/2020) on TAYS:n alueen kohde merkitty tunnuksella **M13**, ja selostuksessa kerrotaan täsmennetyksi kaupunkikuvasta seuraavaa;

"Kantasairaala, voimalaitos ja asuinrakennukset (TAYS), 1960-luvulta alkaen

Arkkitehtikilpailun voittivat arkkitehdit Erkki Helamaa ja Veijo Martikainen. V. 1958 aloitettiin rakennustyöt ja v. 1962 sairaala aloitti toimintansa. Uusia rakennuksia on rakennettu jatkuvasti ja muutokset alueella onkin pysyvää. Sairaalaan puhutaan campus-alueena ja se on monipuolinen terveydenhoidon opetus-, terveys-, teknologia- ja yritysalue. **Alueella** on tärkeä rooli kaupunkikuvassa, Teiskontien sisääntuloväylän varressa ja Kissanmaankadun päätteenä. Hyvin hoidetut viheralueet ovat vastapainona massiiviselle rakentamiselle."

A- ja B-rakennus eivät sijaitse poikkeamislupaa haettavalla alueella. Kaupunkikuvasta on kaavassa määritetty; "Teiskontien sisääntuloväylän varressa ja Kissanmaankadun päätteenä." Kissanmaankadun päätte ohjautuu kuitenkin Kuntokadulle, ohi sairaala-alueen. **Teiskontien sisääntuloväylän näkymä on ainoa vahvoissa kaavoissa yksilöity näkymä, joka tulee huomioida.** Yleiskaavan mukaisesti **alueen** (ei vain B-rakennus) rooli säilyy vahvana kaupunkikuvassa. Sairaalan näkökulmasta on positiivista, että kaupunkikuvaa luodaan rakennuksilla, jotka soveltuvat nykyaikaiseen sairaalakäyttöön, ja jotka ovat siellä toimijoille ja potilaana oleville tarkoituksenmukaisia, turvallisia ja terveellisiä käyttöä.

Kaupunkikuvatoimikunta 14.9.2021 piti kokouksessaan mahdollisena, että uutta kaupunkikuvaa luodaan sairaalarakennuksilla, jotka edustavat nykyaikaista sairaalatoimintaa ja kuvaavat samalla myös alueen kehittymistä.

B-rakennuksen asema historiallisena arkkitehtuurin sommitelmana säilyy osana uudisrakentamisen kokonaisuutta. Uudisrakennukset on suunniteltu samaan koordinaatistoon A- ja B-rakennusten kanssa.

Kuva. Teiskontien sisääntuloväylän TAYS:n aluenäkymä.

Asianajotoimisto Project Law Oy / Asianajaja Matias Forss:n laatimassa; ”Oikeudellinen selvitys poikkeamisluvan myöntämisen edellytyksistä” -lausunnossa todetaan, että; ”Asemakaavaa laadittaessa rakennetun ympäristön tavoitteita on siis suhteutettu palvelujen ja toimintojen toimintamahdollisuuksien turvaamiseen. A- ja B-rakennuksien säilyttämistä on tarkasteltu nimenomaan osana uudistuvaa kokonaisuutta. **Näin ymmärrettynä rakennetun ympäristön suojelun tavoitteet käsittävät TAYSin alueen historiallisen rakennuskannan säilyttämisen osana jatkuvasti kehittyvää sairaala-aluetta. Esitetty suunnitelma ei vaaranna tätä tavoitetta. B-rakennus säilyttää tunnistettavan muotonsa ja asemansa kaupunkikuvassa.**”

Ja jatkaa; ”Lähi- ja kaukonäkymää pohdittaessa ja arvottaessa voidaan tarkastella toisaalta B-rakennuksen näkymiä eri suuntiin tai B-rakennuksen sijoittumista uudessa sairaalakampuksessa, jossa B-rakennukseen ei enää matalan kerroskorkeutensa vuoksi voida sijoittaa nykyaikaisen sairaalan toimintoja. Sairaanhoidopiirin teknisten selvitysten perusteella B-rakennus ei enää voi toimia sellaisena modernin sairaalatekniikan maamerkinä, jota se on aikanaan ollut. **Lupahakemuksen mukaiset uudet sairaalarakennukset loisivat uudistuvaa sairaalaympäristöä kaupunkikuvaan säilyttäen useista suunnista myös näkymän B-rakennukseen. Kaukomaisemaa tarkastellessa sairaalarakennusten tunnistettava sijainti, väri ja muoto säilyy.**”

Jatkaen lopputulemaan; ”**Esitettyjen kaavan sallituista korkeusasemista poikkeamisen ei voi katsoa johtavan vaikutuksiltaan merkittävään rakentamiseen. Kyseessä on asemakaavassa tontille osoitetun rakennusoikeuden uudelleen sijoittamisesta rakennusaloille.**” Lausunto kokonaisuudessaan on liitetty lupapisteeseen, poikkeamislupa-aineistoon.

Maakuntamuseon lausunnossa viitataan vaihtoehtoihin. Sairaalan toimintojen kehittämisprosessissa on tutkittu kymmeniä vaihtoehtoja, joista on valikoitunut vain yksi vaihtoehto 3+6+3+6 (numerot kuvastavat kuuman sairaalan yhteyteen tarvittavat, 18 kpl vuodeosastojen kerroksia). **Akuutin 24/7 toimivan nk. kuuman sairaalan yhteyteen tehtävät, tarpeen asettamat vuodeosastot ovat reunaehto sille, että kuuman sairaalan toiminta voidaan käynnistää ensivaiheessa. Sairaalan uudistamiselle ei ole tontilla muuta realistista sijoitusvaihtoehtoa. Terveystieteiden huoltovarmuuden turvaamiseksi v. 2029, on ehdottoman tärkeää saada poikkeamislupa tälle kokonaisuudelle. Asia perusteluineen käytiin laajasti läpi Tampereen kaupungin, Pirkanmaan maakuntamuseon sekä Pirkanmaan ELY-keskuksen kanssa useammassa kokouksessa vuoden 2021 aikana. PSHP osoitti selvästi tässä keskustelussa, että muuta sairaalatoiminnan kannalta mahdollista sijoituspaikkaa rakennusmassoille ei ole.**

PSHP:n ja arkkitehtiryhmä ManU:n puolesta

Kalevi Näkki, arkkitehti SAFA,
Fise YKS 252, kaavan laatija

Fise ARK 756, pää- ja arkkitehtisuunnittelija, poikkeuksellisen vaativat uudis- ja korjauskohteet, rakennussuojelu, korjausrakentaminen, rakennetun kulttuuriympäristön inventoinnit, kaupunkien kulttuuriympäristöt
p. 0400 – 836 234

TAYS Uudistaminen

Kelloportinkatu 1,
33100 TAMPERE
/co Aihio Arkkitehdit Oy
Satakunnankatu 18 A,
33210 TAMPERE

VASTINE 3/4

07.12.2021

LAUSUNTO: Pirkanmaan ELY-keskuksen lausunto poikkeamislupahakemuksesta, TAYS, Lääkärintie 10

Vastine koskee 25.11.2021 päivättyä Pirkanmaan ELY-keskuksen antamaa lausuntoa.

"Tampereen kaupunki pyytää Pirkanmaan ELY-keskukselta lausuntoa TAYS:n lisärakentamisen poikkeamislupahakemuksesta. ELY-keskus on Aihio Arkkitehdit Oy:n / PSHP:n pyynnöstä antanut 24.8.2021 ennakkolausunnon asiasta.

Suunnitelmat ovat ennakkolausunnon jälkeen muuttuneet jonkin verran, mm rakentamiskorkeuksien osalta. Poikkeamisina esitetään nyt seuraavaa:

- Poiketaan rakennuksen suurimmasta sallitusta kerrosluvusta. IV-kerroksisen rakennusalan osalle sijoitettaisiin VII-XII -kerroksiset rakennusosat. Hakemusaineistossa on kuitenkin epäselvyyttä sen osalta, onko korkein osa XI- vai XII-kerroksiset rakennusosat. Hakemusaineistossa on kuitenkin epäselvyyttä sen osalta, että onko korkein osa XI- vai XII-kerroksinen
- Poiketaan rakennuksen vesikaton ylimmästä sallitusta korkeusasemasta. Suurimman sallitun korkeusaseman ollessa asemakaavassa +130,0 metriä uudet rakennusosat ylittäisivät 142,53 m, 147,03 m, 160,53 m ja 165,03 m korkeudelle. Näistä tosin viimeksi mainittu korkeus puuttuu poikkeamiset esittävästä poikkeamisyhdistelmäpiirroksesta (4.10.2021)
- Poiketaan rakennusosalasta Teiskontien puoleisella reunalla.
- Poiketaan em. rakennusalan ylittävässä paikassa istutettavasta alueen osasta sijoittaen sille rakentamista.

Rakennusoikeuden määrää ei ylitetä.

TAYS:n alueella on voimassa asemakaava vuodelta 2014.

Asemakaavassa sairaalan A- ja B-rakennusosat on osoitettu suojelumerkinnällä (sr). A-rakennusosan suojelumerkinnällä tarkoitetaan rakennustaiteellisesti arvokasta rakennusosaa, jota ei saa purkaa. Rakennuksessa suoritettavilla korjaus- ja muutostöillä ei saa turmella rakennuksen kiinteän sisustuksen rakennustaiteellisia arvoja. B-rakennusosan suojelumerkinnällä tarkoitetaan rakennustaiteellisesti arvokasta ja kaupunkikuvan ja kaupunkimaiseman säilymisen kannalta tärkeää rakennusosaa, jota ei saa purkaa. Rakennuksessa suoritettavilla korjaus- ja muutostöillä ei saa turmella rakennuksen katu- tai pihasivujen rakennustaiteellisia arvoja, eikä rakennusmassan maisemallista säilymistä kaupunkikuvassa. Rakennusten julkisivuja voidaan korjata siten, että rakennuksen asema historiallisena arkkitehtuurin sommitelmana säilyy osana uudisrakentamisen kokonaisuutta. Rakennussuojelumääräyksiensä lisäksi asemakaavassa on kiinnitetty huomiota B-rakennusta ympäröivien rakennusalojen suurimpiin sallittuihin kerroslukuihin (IV) ja vesikaton ylimmän korkeusaseman tasoon (+130,0 m), millä on selvästi haluttu turvata B-rakennuksen kaupunkikuvallinen ja maisemallinen asema.

Hakija on hakemuksessaan esittänyt laajasti perusteluita poikkeamisluvan tarpeelle. ELY-keskuksen näkemyksen mukaan hakemuksen perusteluissa on esitetty myös lain tarkoittamia erityisiä syitä poikkeamisluvan myöntämiselle. Tällaiseksi erityiseksi syyksi voidaan katsoa sairaalan toimintojen kehittämistarpeet ja niiden suuri yhteiskunnallinen merkitys.

Poikkeamisluvan myöntämisedellytyksiä arvioitaessa on tutkittava, voidaanko esitetty rakentaminen ratkaista poikkeamismenettelyllä. Lisäksi on arvioitava, voidaanko esitettyä rakentamista ylipäättään pitää mahdollisena. Toisin sanoen sellaista ratkaisua, jota ei voitaisi asemakaavan muutoksellakaan mahdollistaa, ei voida poikkeamismenettelyssä luvittaa. ELY-keskus on aiemmassa ennakkolausunnoissaan avannut näkemyksiään poikkeamisluvan käyttömahdollisuudesta

nyt käsillä olevassa hankkeessa. ELY-keskus viittaa ennakkolausuntoonsa ja arvioi tässä lausunnossa erityisesti sitä, onko suunnitelmaa kehitetty riittävästi ennakkolausunnossa edellytettyyn suuntaan.

Esitetyn uudisrakentamisen toteuttaminen poikkeamislupamenettelyn kautta, ilman asemakaavan muuttamista, on ELY-keskuksen arvion mukaan mahdollista, mikäli uudisrakentaminen ei johda MRL 171.2 §:n kohdassa 4 tarkoitetulla tavalla merkittävään rakentamiseen, eikä se aiheuta merkittäviä haitallisia ympäristö- tai muita vaikutuksia. Kyse on asemakaavassa osoitetun, sinänsä huomattavan suuren rakennusoikeuden sijoittamisesta rakennuspaikalle asemakaavan rakennusaloista ja muista merkinnöistä ja määräyksistä poikkeavalla tavalla. Hallituksen esityksessä rakennuslainsäädännön uudistamiseksi (HE 101/1998) on merkittävä rakentaminen katsottu poikkeamisluvan myöntämisen ehdottomaksi esteeksi. Esimerkkinä esityksessä mainitaan ympäristöstään täysin poikkeava rakentaminen, kuten kerrostalo pientaloalueella tai suuri varastorakennus asuinalueella. Sairaalarakentaminen sille varatulla kaavatontilla ei voida katsoa johtavan tällaiseen merkittävään rakentamiseen.

Poikkeamisluvan myöntämisen edellytyksistä mahdollista haittaa kaavoitukselle, kaavan toteutumiselle tai alueidenkäytön muulle järjestämiselle tulee huolellisesti arvioida. Nyt kyseessä olevassa tapauksessa liittyvät vaikutuksiltaan merkittävimmältä osin rakentamisen korkeuteen (kerrosluuku ja rakennuksen vesikaton ylin korkeusasema), joka poikkeaa huomattavasti rakennusalueen osoitetusta suurimmasta sallitusta korkeudesta. Kysymys mahdollisesta kaavoitukselle tai kaavan toteuttamiselle aiheutuvasta haitasta kytkeytyy olennaisesti rakennetun ympäristön suojeluun, jolta kannalta asiaa on erityisesti tarpeen arvioida. Tässä yhteydessä tulee arvioida myös sitä, olisiko poikkeamishakemuksessa esitetty rakentaminen voitu mahdollistaa alueen melko tuoreessa asemakaavassa (varovaisuusperiaate).

ELY-keskus esittää näkemyksensä, että poikkeamisluvan myöntämisedellytyksiä ei ole kaikilta osin pystytty osoittamaan. Ongelmana on, että poikkeamisten myöntäminen saattaisi MRL 171.2 §:n kohdan 3 mukaisesti vaikeuttaa rakennetun ympäristön suojelemista koskevien tavoitteiden saavuttamista sekä aiheuttaa haittaa edellä todetulla tavalla kaavoitukselle ja kaavan toteuttamiselle. Kysymys koskee asemakaavalla suojellun B-rakennuksen suojelutavoitteisiin olennaisesti liittyvän kaupunkikuvallisen ja maisemallisen merkityksen heikkenemistä, jos rakennuksen eteen sen kaakkoispuolelle rakennetaan liian korkeita rakennuksia.

Hakemusaineiston havainnekuvien perusteella voidaan todeta, että uudisrakennusosat peittävät B-rakennuksen näkyvyyttä etelän ja kaakon suunnalla. Peittävyttä on kuitenkin vaikea arvioida tarkasti, koska havainnekuviosta ei ilmene, onko uudisrakennusten korkeus edellä todettujen risti-riitaisten tietojen mukainen 160,53 m vai 165,03 m. Voidaan kuitenkin arvioida, että uudisrakennusten ylimmän korkeusaseman ei tulisi nousta 150,0 metrin yläpuolelle, jotta B-rakennuksen silhuetin säilyminen kaukomaisemaan turvattaisiin.

Poikkeamisluvan myöntäminen ei vaikeuta luonnonsuojelun tavoitteiden saavuttamista. Poikkeamisella ei ole tältä osin vaikutusta asemakaavassa turvattuihin liito-oravan esiintymiseen tai kulkuyhteyksiin alueella.

Pirkanmaan ELY-keskus toteaa poikkeamislupahakemuksesta, että se ei kaikilta osin täytä ELY-keskuksen 24.8.2021 hakijalle antamassa ennakkolausunnossa esittämiä edellytyksiä. Ongelmana on B-rakennuksen eteen sen kaakkoispuolelle suunnitellun rakentamisen korkeus. ELY-keskus ei pysty esittämään täsmällistä metrimäärää hyväksyttävälle enimmäiskorkeudelle, mutta on johdonmukaisesti niin ennakkolausunnossaan kuin neuvotteluissakin esittänyt kantanaan B-rakennuksen silhuetin näkymisen kaukomaisemassa, mikä ei nyt esitetystä rakentamisesta toteudu. Poikkeamishakemuksen mukaisen rakentamisen osalta on vielä todettava, että asemakaavalla suojeltu B-rakennus on siinä joka tapauksessa säilytetty erillisenä ja itsenäisenä rakennuksena, joka edelleen näkyisi useaan suuntaan kaupunkikuvallisesti huomattavana ja tunnistettavana rakennuksena, eikä sen säilymiseen vähäisempien muutostenkaan myötä sinänsä kohdistu uhkaa. Koska B-rakennuksen suojelutavoitteisiin kuitenkin olennaisesti liittyy kaupunkikuvallinen merkitys, ja koska asemakaavassa erityisesti on varattu tilaa B-rakennuksen kaakkoispuolelle, ei poikkeamisratkaisulla voida esitetystä määrin sallia rakennuksen peittymistä kaukomaisemassa. Näin ollen hakemuksen mukaisen rakentamisen arvioidaan vaikeuttavan rakennetun ympäristön suojelemista koskevien tavoitteiden saavuttamista.

ELY-keskus esittää, että TAYS:n alueen asemakaavan ajanmukaisuutta tulee tarkastella sekä sairaalan kehittämistarpeiden että muiden tekijöiden kuten rakennetun ympäristön suojelun näkökulmasta. ELY-keskus katsoo, että suunnitelman mukainen lisärakentaminen olisi tarkoituksen-

mukaista ratkaista asemakaavan muutoksella.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asianhaltijajärjestelmässä. Asian on esitellyt ylitarkastaja Ilari Rasimus ja ratkaissut yksikön päällikkö Pauliina Pelkonen.”

Vastine:

PSHP:n omistaman kiinteistön 837-132-881-49, tontin pääkäyttötarkoitukseksi on määrätty;

”YSO Sairaala- ja opetustoimintaa palvelevien rakennusten korttelialue.”

Tampereen yliopistosairaala-alueen uudistamisen volyymin toteutuminen mahdollisimman optimaalisena on mahdollista vain osoitetulle alueelle, koska se on ainoa paikka alueella, jonne ensiavun, tehohoidon, leikkaussalien ja vuodeosastojen sijoitus saadaan ratkottua siten, että sairaalatoiminnan ja potilasturvallisuuden kannalta kriittiset yhteys tarpeet saadaan ratkottua ja välimatkat jo rakennettuun ympäristöön pidettyä tehokkaina. Lisäksi muun sairaalan toimintojen on oltava käytössä laajennuksen rakentamisen aikana, tämä sijoittelu mahdollistaa sairaalatoiminnan turvallisen toiminnan rakentamisen aikana.

Alueen asemakaava 8311 on suhteellisen uusi (09/2014). Asemakaavan yleismääräyksissä on tarkennettu A- ja B-rakennusten suojelusta seuraavaa;

”Rakennusten suojelu

A-rakennusosan suojelumerkinnällä tarkoitetaan rakennustaiteellisesti arvokasta rakennusosaa, jota ei saa purkaa. Rakennuksessa suoritettavilla korjaus- ja muutostöillä ei saa turmella rakennuksen kiinteän sisustuksen rakennustaiteellisia arvoja.

B-rakennusosan suojelumerkinnällä tarkoitetaan rakennustaiteellisesti arvokasta ja kaupunkikuvan ja kaupunkimaiseman säilymisen kannalta tärkeää rakennusosaa, jota ei saa purkaa. Rakennuksessa suoritettavilla korjaus- ja muutostöillä ei saa turmella rakennuksen katu- ja pihasivujen rakennustaiteellisia arvoja, eikä rakennusmassan maisemallista säilymistä kaupunkikuvassa. Rakennusten julkisivuja voidaan korjata siten, että rakennuksen asema historiallisena arkkitehtuurin sommitelmana säilyy osana uudisrakentamisen kokonaisuutta.”

Asemakaavassa olemassa olevan B-rakennuksen maksimi korkeusasemaksi on määrätty +150,5 ja sen keskikohdassa +156,0. Todellisuudessa sen korkeustaso on kuitenkin suurempi **+151,0** (ylitystä 0,5 m) ja keskikohdan kerrosluku on XIII ja ilmanvaihtokonehuoneen kanssa (XIV) korkeustaso on **+157,73** (ylitystä 1,73 m).

Poikkeamislupa-asiakirjoissa esitetyssä asemakaavapoikkeamisyhdistelmässä uudistamishankkeen maksimi korkeudet ovat oikein (kerroksen verran matalampia korkeimmilta osiltaan kuin selostuksessa). Matalamman vuodeosasto-osan kohdalla kerrosluku on VII ja maksimi korkeustaso **+142,53** ja ilmanvaihtokonehuoneen kanssa **+147,03** (VIII). Korkeamman vuodeosasto-osan kohdalla kerrosluku on X ja maksimi korkeus on **+156,03** ja ilmanvaihtokonehuoneen kanssa **+160,53** (XI).

Huomioitavaa on, että B-rakennuksen päiden silhuettikorkeus on +151,0, ja B-rakennuksen koillispään julkisivu näkyy jatkossakin esteettömästi. Lounaispään eteen suunnitellut uudisosat ovat lähes 4 metriä matalampia (+147,03) kuin B-rakennus, joten silhuetti B-rakennuksen yläosineen näkyy tässä myös varmasti. B-rakennuksen korkeamman +157,73 keskiosan linjassa kohtisuoraan tulevat kahden uudisosan ilmanvaihtokonehuoneet nousevat 2,8 metriä B-rakennuksen keskiosan yläpuolelle, tämä on ainoa osa joka poikkeaa silhuetista, muodostaen uuden arkkitehtonisen luoteis-kaakko -suuntaisen akselin yhdessä B-rakennuksen korkean osan kanssa. Huomioitavaa on myös, että kaavadokumenteissa ei ole esitetty mitään perusteluja rakennusten korkeus- asemille. Varsinaista kaavamääräystä B-rakennuksen silhuetin näkyvyyden suhteen ei ole.

Kantakaupungin yleiskaavassa 2040 (kuulutettiin voimaan 20.1.2020) on TAYS:n alueen kohde merkitty **M13**, ja selostuksessa kerrotaan täsmennetyksi kaupunkikuvasta seuraavaa;

”Kantasairaala, voimalaitos ja asuinrakennukset (TAYS), 1960-luvulta alkaen

Arkkitehtikilpailun voittivat arkkitehdit Erkki Helamaa ja Veijo Martikainen. V. 1958 aloitettiin rakennustyöt ja v. 1962 sairaala aloitti toimintansa. Uusia rakennuksia on rakennettu jatkuvasti ja muutos alueella onkin pysyvää. Sairaala puhutaan campus-alueena ja se on monipuolinen terveydenhoidon opetus-, terveys-, teknologia- ja yritysalue. **Alueella** on tärkeä rooli kaupunkikuvassa, Teiskontien sisääntuloväylän varressa ja Kissanmaankadun päätteenä. Hyvin hoidetut viheralueet ovat vastapainona massiiviselle rakentamiselle.”

A- ja B-rakennus eivät sijaitse poikkeamislupaa haettavalla alueella. Kaupunkikuvasta on kaavassa määritetty; "Teiskontien sisääntuloväylän varressa ja Kissanmaankadun päätteenä." Kissanmaankadun pääte ohjautuu Kuntokadulle, ohi sairaala-alueen. **Teiskontien sisääntuloväylän näkymä on ainoa vahvoissa kaavoissa yksilöity näkymä, joka tulee huomioida.** Yleiskaavan mukaisesti **alueen** rooli säilyy vahvana kaupunkikuvassa. Sairaalan näkökulmasta on positiivista, että kaupunkikuvaa luodaan rakennuksilla, jotka soveltuvat nykyaikaiseen sairaalakäyttöön, ja jotka ovat siellä toimijoille ja potilaana oleville tarkoituksenmukaisia, turvallisia ja terveellisiä käyttöä.

Kaupunkikuvatoimikunta 14.9.2021 piti kokouksessaan mahdollisena, että uutta kaupunkikuvaa luodaan sairaalarakennuksilla, jotka edustavat nykyaikaista sairaalatoimintaa ja kuvaavat samalla myös alueen kehittymistä.

B-rakennuksen asema historiallisena arkkitehtuurin sommitelmana säilyy osana uudisrakentamisen kokonaisuutta. Uudisrakennukset on suunniteltu samaan koordinaatistoon A- ja B-rakennusten kanssa.

Kuva. Teiskontien sisääntuloväylän TAYS-näkymä.

Asianajotoimisto Project Law Oy / Asianajaja Matias Forss:n laatimassa; ”**Esitettyjen kaavan sallituista korkeusasemista poikkeamisen ei voi katsoa johtavan vaikutuksiltaan merkittävään rakentamiseen. Kyseessä on asemakaavassa tontille osoitetun rakennusoikeuden uudelleen sijoittamisesta rakennusaloille.**” Lausunto kokonaisuudessaan on liitetty lupapisteeseen, poikkeamislupa-aineistoon.

Akuutin 24/7 toimivan nk. kuuman sairaalan yhteyteen tehtävät, tarpeen asettamat vuodeosastot ovat reunaehto sille, että kuuman sairaalan toiminta voidaan käynnistää ensivaiheessa. Sairaalan uudistamiselle ei ole tontilla muuta realistista sijoitusvaihtoehtoa. Terveystieteiden tutkimuskeskuksen huoltovarmuuden turvaamiseksi v. 2029, on ehdottoman tärkeää saada poikkeamislupa tälle kokonaisuudelle. Asia perusteluineen käytiin laajasti läpi Tampereen kaupungin, Pirkanmaan maakuntamuseon sekä Pirkanmaan ELY-keskuksen kanssa useammassa kokouksessa vuoden 2021 aikana. PSHP osoitti selvästi tässä keskustelussa, että muuta sairaalatoiminnan kannalta mahdollista sijoituspaikkaa rakennusmassoille ei ole.

PSHP:n ja arkkitehtiryhmä ManU:n puolesta

Kalevi Näkki, arkkitehti SAFA,
Fise YKS 252, kaavan laatija

Fise ARK 756, pää- ja arkkitehtisuunnittelija, poikkeuksellisen vaativat uudis- ja korjauskohteet
p. 0400 – 836 234

TAYS Uudistaminen
Kelloportinkatu 1,
33100 TAMPERE
/co Aihio Arkkitehdit Oy
Satakunnankatu 18 A,
33210 TAMPERE

VASTINE 4/4

07.12.2021

LAUSUNTO: Lääkärintie 10, Ympäristönsuojelun lausunto 26.11.2021

Vastine koskee 26.11.2021 ympäristösuunnittelija Hannu Niukkasen antamaa lausuntoa.

"Kyseessä on merkittävä rakentaminen, joka tulee ensisijaisesti tutkia asemakaavoituksella. Vaihtoehtoisesti tulee tehdä vähintään asemakaavatasoiset selvitykset erityisesti liito-oravan kannalta. Sairaala-alueella on asemakaavaa laadittaessa todettu liito-oravan kulkuyhteyksiä. Liito-oravan kulkuyhteydet on turvattava esim. lisäistutuksin ja riskit on tunnistettava sekä mahdollisuuksien mukaan istutettavaa viheralaa on esitettävä muualta."

Vastine:

PSHP:n omistaman kiinteistön 837-132-881-49, tontin pääkäyttötarkoitukseksi on määrätty;

"YSO Sairaala- ja opetustoimintaa palvelevien rakennusten korttelialue."

Sekä istutettavaksi määrätyn alueen osalle;

"i-11 Istutettava alueen osa. Alueella on säilytettävä olemassa olevaa puustoa mahdollisuuksien mukaan ja sitä on täydennettävä uusilla istutuksilla ympäristöön soveltuvalla tavalla."

Tampereen yliopistosairaala-alueen uudistamisen volyymin toteutuminen mahdollisimman optimaalisena on mahdollista vain osoitetulle alueelle, koska se on ainoa paikka alueella, jonne ensiavun, tehohoidon, leikkaussalien ja vuodeosastojen sijoitus saadaan ratkottua siten, että sairaalatoiminnan ja potilasturvallisuuden kannalta kriittiset yhteydet saadaan ratkottua ja välimatkat jo rakennettuun ympäristöön pidettyä tehokkaina. Lisäksi muun sairaalan toimintojen on oltava käytössä laajennuksen rakentamisen aikana, tämä sijoittelu mahdollistaa sairaalatoiminnan turvallisen toiminnan rakentamisen aikana.

Asianajotoimisto Project Law Oy / Asianajaja Matias Forss:n laatimassa; "Oikeudellinen selvitys poikkeamisluvan myöntämisen edellytyksistä" -lausunnossa todetaan, että; **"Ympäristö- tai muulla vaikutuksella tarkoitetaan tässä yhteydessä päästöjä tai liikenteen lisääntymistä tai muuta vastaavaa ympäristölle aiheutuvaa haittaa. Suunnitellun rakentamisen vaikutuksina voidaan pitää mahdollista asemakaavan sallittua korkeamman rakentamisen aiheuttamaa ympäristön varjostamista tai näkyvien peittämistä. Suunniteltujen rakennusten sijainti vastaavan korkuisen B-rakennuksen vieressä tarkoittaisi kuitenkin, ettei tilanne näiden tekijöiden suhteen muutu olennaisesti. Tällöin poikkeamisen myöntämisestä ei seuraa merkittäviä muutoksia ympäristössä tai vaikutuksia muiden maanomistajien alueella."** Lausunto on liitetty lupapisteeseen, poikkeamislupa-aineistoon.

Alueen asemakaava on suhteellisen uusi (09/2014). Kyseessä on lähes kaavan mukaista rakentamista sille määrättyllä paikalla, jonka ympäristöarvot on selvitetty. Kaavaa varten tehdyn liito-oravaselvityksen perusteella on voimassa olevaan asemakaavaan tehty määräykset, jossa liito-oravien kulkureitti on osoitettu suojelualueeksi (sl-2 Raimo Anttilan suojametsikkö). Tämä suojelualue sijaitsee lähes kokonaan PSHP:n tontin ulkopuolella (itäpuolella), lähimmillään n. 250 metrin päässä poikkeuslupa-alueesta, ja erillään sairaala-alueen rakennusalueesta. **Nykyiset liito-oravien suojelua koskevat asemakaavamääräykset ovat ajan mukaiset ja riittävät, eikä niihin ole tarpeen tehdä muutoksia.**

Kuva. Poikkeamisalue ja suojeltu liito-oravareitti (sl-2, Raimo Anttilan suojametsikkö).

ELY-keskus on 25.11.2021 antamassaan lausunnossa todennut, että; ”**Poikkeamisluvan myöntäminen ei vaikeuta luonnonsuojelun tavoitteiden saavuttamista. Poikkeamisella ei ole tältä osin vaikutusta asemakaavassa turvattuihin liito-oravan esiintymiseen tai kulkuyhteyksiin alueella.**”

PSHP:n ja arkkitehtiryhmä ManU:n puolesta

Kalevi Näkki, arkkitehti SAFA,
Fise YKS 252, kaavan laatija

Fise ARK 756, pää- ja arkkitehtisuunnittelija, poikkeuksellisen vaativat uudis- ja korjauskohteet
p. 0400 – 836 234